

Švicarci mogu glasovati o kravljim rogovima, a Hrvati ne smiju o *Marakeškoj deklaraciji*

Istina je da se potpisivanjem *Globalnog kompakta* obvezujemo da ćemo jednog dana, kad se stvore zakonodavni okviri ili kad se ispune određene okolnosti, ipak morati nešto poduzeti po tom pitanju. Uostalom i u samom tekstu Kompakta pedesetak puta je navedena riječ – obvezujuće. Potpisivanjem tog sporazuma zemlje odriču jednog dijela svog suvereniteta, a to ne samo da zahtijeva kvalitetnu javnu raspravu i pojašnjenje svih mogućih konsekvenci stavljanja potpisa na taj dokument, već i referendum o tom pitanju.

Švicarci su na referendumu odlučivali o tome hoće li proći ustavni amandman kojim bi stočari dobivali poticaje da ne diraju kralje rogove. O tom važnom pitanju stajalište je iskazala i švicarska vlada koja smatra da krave s rogovima nemaju pravo na poticaje, dok je zajednica poljoprivrednika ostala neutralna. Ishod referenduma je bilo teško predvidjeti, jer su ankete pokazale da će rezultat biti tijesan. U rujnu su, pak, održana čak tri referenduma u kojima su od vlade tražili da promiče ekološku i pravednu proizvodnju hrane koja u obzir uzima i dobrobit životinja, referendum kojim se traži zabrana genske tehnologije u poljoprivredi, te referendum kojim traži da se biciklističke staze izjednače s pješačkim i planinarskim stazama. Švicarska je održala i referendum kojim se zabranjuje nošenje burki u javnom prostoru, a dvije trećine Švicaraca poduprlo je referendum kojim je, slično kao i u Hrvatskoj, ustavno zaštitilo brak kao zajednicu muškarca i žene. Odlučivali su švicarski birači o tome hoće li njihova država biti prva u svijetu koja će uvesti radikalni novi financijski sustav koji bi onemogućio poslovne banke da same kreiraju novac svaki put kada daju kredit, kao i o online-kockanju i tajnom nadzoru.